

DAVAMLI İNKİŞAF CƏMIYYƏT İB

“Azərbaycan orta məktəblərin qənc müəllimlərinə və Ali məktəb (Universitetlərin) maqistr və tələbələrinə “Yaşıl Paket” multimedia tədris vəsaitinin istifadəsi metodologiyası ”təlim Proqramının

YEKUN HESABATI

Bakı – 2008

Mündəricat

İştirakçılar-----	3.
Layihə haqqında-----	4.
Təşəkkürlər -----	5.
İcra xülasəsi -----	6.
1. Layihənin icrası -----	7.
2. “Yaşıl Paket” üzrə “Yay məktəbi ”ndə keçirilən təlimlər haqqında hesabat -----	25.
2.1. “Yay məktəbi”nin iş proqramı -----	25.
2.2. “Yay məktəbi ”- ndə keçirilən təlimlər haqqında hesabat -----	27.
2.3. “Yay məktəbi”- nin nəticələri -----	35.
5. Əlverişlər -----	58.

İştirakçılar:

Təlimlərin aparıcıları: “Davamlı İnkişaf Cəmiyyəti” İB.

Fikrət Cəfərov – proqramın koordinatoru, b.e.n.

Təlimçilər:

Pənah Muradov - b.e.d., AMEA-nın müxbir üzvü;

Akif Vəliyev - k/t.e.n.

İrşad Abbasov - t.e.n.

Fəridə Qəhrəmanova - b.e.n.

Şamil Hüseynov

Niyazi Əliyev, t.e.n.

Lala Dadaşova

Kompüter üzrə təlimçilər:

Teymur İbrahimzadə;

Rauf Kərimov;

Fərid Cəfərov;

Aleksey Dosenko;

Aleksandr Şvetsov

Dinləyicilər: Dinləyicilərin seçimi Təhsil Nazirliyin razılığı əsasında aparılmışdır.

Layihə haqqında

“Azərbaycan Ali məktəb müəllimlərinə “Yaşıl Paket” multimedia tədris vəsaitinin istifadəsinin metodologiyası” təstiqlənmiş təlim Proqramı əsasında aparılmışdır.

Təlimlər avqust ayının 10-nan 23-nə 2008-ci il tarixlərində aparılmışdır.

Yer: Yay məktəbi Xacmas rayonun Nabran istirahət zonasında yerləşən “Kardinal” İstirahət mərkəzində keçirilmişdir.

Azərbaycanın Ali Məktəblərində keçirilən təlimlər üçün dinləyicilərin seçimi Təhsil Nazirliyi və Ali məktəblərin rəhbərləri təqdimatı əsasında təşkil edilmişdir.

Proqram ATƏT – in Bakı ofisin maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilmişdir.

Təşəkkürlər

“Yaşıl paket” tədris vəsaitinin müəllif və hazırlayanları adından göstərdikləri köməyə görə səmimi minnətdarlığımızı

bildiririk:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil Naziri cənab Misir Mərdanova;

Bakı Dövlət Universitetin, Neft akademiyasını; Azərbaycan Kənd Təsərrüfat Akademiyası, Azərbaycan Pedaqoji Universitetin, İqsadiyyət Universitetin, İnşaat Universitetin və Gəncə Dövlət Universitetinin rəhbərlərinə və professor məllimlərin həyatına

ATƏT-in rəhbərliyinə və əməkdaşları Barbara Yale, Türbörn Bjorvatniya , Xoşbaxt Sadıxova və Ləman Yusifovaya;

İcra xülasəsi

“Yaşıl paket” tədris komplektinin istifadə olunması layihəsi üzrə Yay məktəbində keçirilmiş təlimlərdə 52 müəllim və tələbə iştirak etmişdir:

Təlim keçmiş müəllim və metodistlərdən 31 nəfər “Yaşıl paket”-in metodologiyasından istifadə edən təlimçi-məşqçi və istifadəçisi, 21 tələbə isə “Yaşıl paket”-in istifadəçisi sertifikatı almışdır.

1. Layihənin icrası

1.1. Təlimlərin iş proqramı

(“Yay məktəbin” - in təlimlər təstiq olunmuş proqram əsasında aparılmışdır)

I – gün. 12.00 – 12.30 – Dinləyicilərin Bakıdan Nabrana gəlməsi və yerləşdirilməsi.

13.00 – 14.00 – Nahar.

15.00 – Treningin açılışı (“Yay məktəbi”nin dinləyicilərini Nazirliyin və layihənin sponsorlarının nümayəndələrinin salamlaması)

15.20. – Məşğələlərin məqsəd və vəzifələri, dinləyicilərin “Yay məktəbi”nin gündəlik iş rejimi ilə tanış edilməsi.

15.40. – “Yaşıl Paket” haqqında və onun müxtəlif ölkələrin tədris sistemində istifadəsi haqqında məlumat.

16.25.- “Yaşıl Paket”-in Azərbaycan variantının strukturu və komplektə daxil olan “Müəllimlər üçün vəsait”, CD, DVD və “Dilemma və problemlər” haqqında məlumat

17.05 – Çay fasiləsi

17.25 - 18.30.- Dinləyicilərin “Yaşıl Paket” - lə tanış olması və onlara komplektin paylanması, “Yaşıl Paket”-ə daxil olan əlavələr haqqında məlumat

18.00. İlk trening gününün yekunlaşdırılması – suallar və onların cavablandırılması

18.30-20.00 - Sərbəst vaxt.

20.00. – Şam yeməyi.

20.30 – “Yaşıl Paket” komplektinə daxil olan DVD-də olan filmlərin nümayişi və göstərilən fraqmentlər haqqında diskusiya .

II – gün.

9.30. – “Müəllimlər üçün vəsait”in əsas mövzuları və strukturu

10.15. - Hər növbədə məşğələlər qrafiklə müəyyən edilmiş məşqçilər tərəfindən aparılmışdır. Dərslərin keçirilməsi planı, “Yaşıl Paket”də verilən mövzular üzrə dərslərin hazırlanması və keçirilməsi metodologiyası ilə tanışlıq.

11.10. – Fasilə (qəhvə, çay).

11.30. - Vəsaitlə tanışlığın davam etdirilməsi.

12.30. - Sualların cavablandırılması, diskussiya.

13.00-14.00 - Nahar fasiləsi.

14.30. - Vəsaitdən istifadə üçün qruplarla praktiki məşğələlər. 5 işçi qrup yaradılaraq onların hər birinə vəsaitdə verilən dərs planına müvafiq bir mövzu üzrə məşğələni hazırlamaq tapşırılmışdır.

16.30. - Qəhvə, çay.

17.00. - Qruplardakı işin yekun təqdimatı, müzakirə və suallar.

18.00. - İkinci günün yekunlaşdırılması.

18.30-20.00 – Sərbəst vaxt.

20.00 – Şam yeməyi, sərbəst müzakirələr.

21.00 – Diskusiya.

III gün.

9.30. - Məşğələnin başlanması (bu məşğələləri məşqçilər və proqram təminatı üzrə mütəxəssislər aparmışdır). CD diskin strukturu və idarəetmə metodikası, diskdə olan məlumatların əldə edilməsi qaydaları və proqramları ilə tanışlıq.

10.30. - Fərdi kompüterlərdən istifadə etməklə praktiki məşğələlər, dinləyicilərə CD ilə işləmə və informasiya alma metodikasının öyrədilməsi.

11.20. - Qəhvə, çay.

11.40. - Praktiki məşğələlərin davam etdirilməsi.

12.30. - Sualların cavablandırılması, diskusiya.

13.00-14.00. - Nahar fasiləsi

- 14.30. - İşçi qrupların formalaşdırılması və diskdə olan informasiyalardan istifadə edilməsi üçün praktiki məşğələlərin hazırlanması və keçirilməsi. Qruplar əvvəlki gün seçdikləri mövzular üzrə çalışırlar.
- 15.00. - Qəhvə, çay
- 15.30. - Qruplarla işin davam etdirilməsi.
- 16.00. - Qruplarda aparılan işin yekun təqdimatı
- 17..30. - 3-cü təlim gününün müzakirəsi, sualların cavablandırılması, diskusiya.
- 18.00 – 19.00 – Sərbəst vaxt.
- 19.30. - Şam yeməyi.
- 20.30. - “Yaşıl Paket” komplektinə daxil olan DVD-də ki filmin nümayişi və göstərilən fraqment haqqında diskusiya..

IV gün.

- 9.30. - Məşğələnin başlanğıcı. Diskdə olan videomaterialların strukturu və onlardan istifadə metodologiyası haqqında məlumat.
- 10.25. - Videomateriallara əvvəlcə CD, sonra isə DVD rejimdə baxmaqla onlardan istifadəyə əsaslanan praktiki məşğələnin aparılması. Videomateriallardan istifadə haqqında müxtəlif üsulların öyrədilməsi.
- 11.30. - Qəhvə, çay.
- 11.50. - “Dilemma” oyunu ilə tanışlıq, müxtəlif tapşırıqların mənimsənilməsi metodologiyası, şagirdlərin əldə etdikləri biliklərin möhkəmləndirilməsi.
- 12.30. - İşçi qrupların formalaşdırılması və hər bir qrupun vəzifələrinin müəyyənləşdirilməsi.
- 13.00-14.00. - Nahar.
- 14.30. - Qruplarda praktiki məşğələlər.
- 15.30. - Məşğələnin yerinə yetirilməsi haqqında diskusiyanın aparılması, hər qrup üzrə alınan nəticələrin qiymətləndirilməsi.
- 16.30. - Qəhvə, çay.
- 17.00. - “Dilemma” kartlarından istifadə metodologiyasının müzakirəsi. Sualların cavablandırılması, diskusiya.
- 18.00. - 4-cü təlim gününün yekunlaşdırılması.
- 18.30-20.00. - Sərbəst vaxt..
- 21.00. - “Yaşıl Paket”də təqdim olunan interaktiv oyun üzrə praktiki məşğələnin keçirilməsi.

V gün.

- 9.30. - Məşğələnin başlanması. Dinləyicilərə seçdikləri mövzu üzrə “Yaşıl Paket” komplektinin bütün elementlərindən istifadə etməklə məşğələ hazırlaması və bunu 45 dəqiqə müddətində həyata keçirməsi tapşırığının verilməsi
- 10.45. - Hazırlanmış dərslərin təqdim edilməsi.
- 11.50. - Qəhvə, çay.
- 12.15. - Hazırlanmış dərslərin davam etdirilməsi.
- 13.00-14.00. - Nahar fasiləsi.
- 14.10. - Hazırlanmış dərslərin davam etdirilməsi.
- 16.30. - Qəhvə, çay
- 17.00. - Keçilən dərslərin yekunlaşdırılması, sualların cavablandırılması, diskusiya. Treningin yekunlaşdırılması.
- 18.30-20.00 – Şam yeməyi.
- 21.00. - Treningin bağlanması, sertifikatların təqdim edilməsi və dinləyicilərin təlimi qiymətləndirməsi.

VI gün.

9.00-12.00. Kompüterdə sərbəst iş

12.00. Bakıya yola düşməsi.

2.2. “Yaşıl Paket Yay məktəbi ” keçirilən təlimlər haqqında Məlumat.

11 – 16 avqust 2008-ci il tarixlərdə keçirilən treninq.

Təlimdə 24 dinləyici iştirak etmişdir ki, onların da 20 müəllim 13 Azərbaycan rayonlarında yerləşən orta məktəbin müəllimləri olmuşlar. Bundan əlavə təlimlərdə 4 nəfər Azərbaycan Təhsil Nazirliyinin Ekoloji təlim və təcrübəcilik mərkəzinin və 1 nəfər isə Təhsil Nazirliyinin nümayəndələri iştirak etmişlər. Təlimləri isə F.Cəfərov, P.Muradov, F.Qəhrəmanova, Niyazi Əliyev aparmışlar. Praktiki məşğələləri isə kompüter üzrə təlimçilər (T.İbrahimzadə, F.Cəfərov, A.Şevsov, A.Dosenko) aparmışlar.

Təlimlərin iştirakçılarının siyahısı.

Nö	Adl Soyadl	İş yeri	Fənn, ixtisas
Təlimçilər			
1.	Cəfərov Fikrəd	DİİB	Sədir
2.	Muradov Pənah	MEA müh üzvi	Təlimçi
3.	Qahramanova Fəridə	T.E.N	Təlimçi
4.	Əliyev Niyazi	Ekol. İnstitutu	Təlimçi
5..	Cəfərov Fərid	DİİB	Kompute trener
6.	Dosenko Aleksey	DİİB	Kompute trener
7.	Şvetsov Aleksandr	DİİB	Kompute trener
8.	İbrahimzadə Teymur	DİİB	Kompute trener
Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi			
9.	Salmanova Maral	Təhsil Nazirliyi	
Dinləyicilər			
1.	Nemətov Ruslan	Xaçmaz	Coqrafiya
2.	Rəsulov Məhəmmədəli	Kürdəmir	Coqrafiya
3.	Muradov Ramin	Sumqayıt	Coqrafiya
4.	Hüseynov Elşən	Xızı	İnformatika
5.	İmanov Nazim	Şirvan 5saylı	Coqrafiya
6.	Həsənov Vüsal	Gəncə №39	Tarix
7.	Məmmədov Şəfa	Hacıqabul	Coqrafiya
8.	Rəhmanov Rəşad	Siyəzən RTŞ	Riyaz-informa
9.	Aqayeva Sevinc	Bakı	İnformatika
10.	Həsənova Şəbnəm	RETTM	Ekolojiya
11.	Agahüseynov Fərid	Sumqayıt	İnformatika
12.	Zynəddiev Elmar	Quba	Coqrafiya
13.	Nurməmmədov Mehman	Xaçmaz	Riyaz-informa
14.	İbahimov Taleh	Salyan	Riyaziyyat
15.	Səlimov Xəyyam	Kürdəmir	Riyaziyyat
16.	Muradova Fərqanə	RETTM	Biliqiya
17.	Sadixova Mələhat	Tərrəqqi	İngilis
18.	Əliyeva Sevinc	Gəncə №17	Biliqiya
19.	Musayev Pərviz	Sumqayıt	Riyaziyyat
20.	Cabbarov Orxan	Bakı №20	Coqrafiya
21.	Abbasov Pərvin	E.T.T.M	Ekolojiya
22.	Abbasova Xəyalə	E.T.T.M	Ekolojiya
23.	İbraqimova Zeynəb	Gəncə №. 18	Coqrafiya
24.	Raqimli Orxan	Xaçmaz	Biolojiya

Foto. Təlimlər zamanı.

Foto. İşçi qruplarda sərbəst iş.

Foto. Kompüterdə sərbəst iş.

Foto. Sertifikatların tədqimatı.

Foto. İştirakçılar.

Təlimçilər “Yaşıl Paket” in məqsədlərini, Azərbaycan Respublikası üçün aktuallığını və dünyada tutduğu mövqe barədə dinləyicilərə məlumat verdilər. İki gün ərzində təlimçilər “Yaşıl Paket” ə daxil olan mövzular üzrə dərslər keçiblər. Dərslərin gedişində “Yaşıl Paket”-in tərkibində olan çap materialı (müəllimlər üçün tədris vəsaiti) haqqında məlumat verilmiş, həmin komplektə olan CD və DVD disklərdə olan məlumatlarla əlaqələr və disklərdən istifadə qaydaları üzrə təlimlər aparılmışdır.

“Yaşıl Paket” komplektində gənc nəslin ekoloji təhsili və maarifləndirilməsi, davamlı inkişaf haqqında fikrin çatdırılması üçün “dilemma oyunu”, videofilmlərin rolu və istifadə üsulları tətbiq edilmişdi.

Birinci treningdə Azərbaycanın 13 rayonunun 19 məktəbini təmsil edən 20 müəllim, Ekolojiya Təlim və Təcrübəcilik Mərkəzin 4 müəllim, fəal iştirak etmiş, “Yaşıl Paket” üzrə təlimçi sertifikatı almışlar.

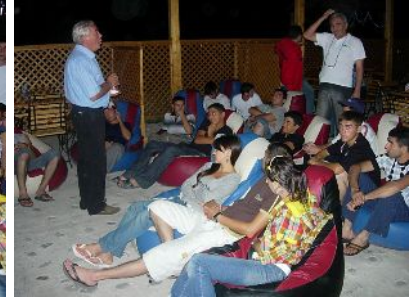
18 -23 avqust 2008 ci il tarixlərdə keçirilən trening

Təlimlər Azərbaycan Universitetlərində təsil alan tələbələr üçün keçirilirdi, və onların hazırlıq dövründə Bakı Dövlət Universitetin Coqrafiya fakültəsi Ekolojiya kafedrasın rəhbəri, professor Şövqə Göyçaylı dəstəq olmuşdur. Təlimlərdə 26 dinləyici iştirak etmişdir ki, onlar da respublikanın 6 Ali məktəblərin və Ekoloji Liseyin tələbələr olmuşlar. Bundan əlavə təlimlərin açılışında Bakı Dövlət Universitetin Coqrafiya fakültənin Ekolojiya kafedrasının rəhbəri, professor Şövqə Göyçaylı iştirak etmişdir. Təlimləri Fikrət Cəfərov, İ.Abbasov, L.Dadaşova, Z.Hüseynov, Ş.Hüseynov və N.Əliyev aparmışlar. Praktiki məşğələləri isə kompüter üzrə təlimçilər (T.İbrahimzadə, F.Cəfərov, R.Kərimov, A.Şvetsov) aparmışlar.

Təlimlərin iştirakçılarının siyahısı.

№	Adı Soyadı	İş yeri	Fənn, ixtisas
Təlimçilər			
1.	Cəfərov Fikrət	DİİB	Sədir
2.	Göyçaylı Şövqə	BDU ekolojiya kafedrası	Müdür
3.	Dadaşova Lalə	TN RETTM	Təlimçi
4.	Abbasov İrşad	GREM	Təlimçi
5.	Hüseynov Şamil	M.M.Eksperti	Təlimçi
6.	Hüseynov Zəmin	DİİB	Təlimçi
7.	Əliyev Niyazi	Ekol.İnstitut	Təlimçi
8.	Dosenko Aleksey	DİİB	Kompute trener
9.	Cəfərov Fərid	DİİB	Kompute trener
10.	Şvetsov Aleksandr	DİİB	Kompute trener
11.	İbrahimzadə Teymur	DİİB	Kompute trener
ATƏT – in nümayəndələri			
1.	Barbara Yale	ATƏT	
2..	Yusifova Ləman	ATƏT	
3..	Aslanov Natiq	ATƏT	
Dinləyicilər			
1..	Kərim-zadə Kərim	Ekol.litsey	
2.	Əsqərov Zaur	BDU	Ekolojiya
3.	Həmidov Vüqar	BDU	Ekolojiya
4.	Kərimov Məcid	BDU	Ekolojiya
5.	Nəcəfov Ələfsət	BDU	Ekolojiya
6.	Abbasov Tural	GDU	Ekol.
7.	Allahverdiyev Orxan	BDU	Ekolojiya
8.	Məsimli Anar	İU	İqtisadiyat
9.	Əliyev Sərxan	Ekol.litsey	
10.	Hüseynov Nicat	AzTu	Qida Məhsullar
11.	Vəkilov Tural	BDU	Ekolojiya
12.	Məsimli İrada	İU	İqtisadçı
13.	Cəfərova Zeynəb	GDU	Tarix
14.	Əliyev Etibar	BDU	Ekolojiya
15.	İbrahimov Aqşin	BDU	Ekolojiya
16.	Abdullayeva Sabina	ATU	Coğrafiya
17.	Eminova Rəna	BDU	Bh

18.	Əliyev Sənan	Ekol.litsey	
19.	Hacıyev Rəmin	GDU	Reqionşunaslig
20.	Sadixov Rəşad	ADPU	
21.	Hüseynova Nəzrin	ATU	
22.	Cəfərov Müşfiq	AzTİ	Turizm
23.	Bağirov Elnur	AzTİ	Gömrük
24.	Eminov Fərid	AzTU	Ekoloqiya
25.	Kəzımzade Mexriban	AİU	Iqtisadçı
26.	Hüseynli Vahid	Ekol	

Foto. Təlimlər zamanı.

Foto. Təlimlər zamanı.

Foto. İşçi qruplarda iş.

Foto. İşçi gruplarda iş.

Foto. Sertifikatların tıdqm edilməsi.

Foto. Dinləyicilərin yola salınması.

Təlimlərin Qiymətləndirmə göstərdi ki, Yay məktəbinin şərait və iş rejimini hər bir dinləyici yüksək qiymətləndirdi. Yay məktəbinin bütün təlimçilərinin təlim metododları və yeni materialın təqdimi hər bir orta məktəb müəlliminin proqramı yerinə yetirməsinə və əla nəticələr əldə etməsinə imkan yaratdı.

2.3. “Yaşıl Paket” Yay məktəbinin nəticələri

“Yay məktəbi”ndə təlim keçən müəllimlər artıq yeni tədris ilindən “Yaşıl Paket” tədris vəsaitinin müasir texnologiyasından geniş istifadə edə bilirlər. Bundan başqa, onlar təlimdə əldə etdikləri bilikləri öz müəllim həmkarları ilə bölüşməyi və regionlarda “Yaşıl Paket” in təşəbbüsçüsü olmalarını öz öhdələrinə götürmüşlər.

Təşkil edilən 2 traininqdə respublikanın 13 rayonun 19 orta məktəb müəllimi, Təhsil Nazirliyin tədris mərkəzlərdən 4 müəllim və Təhsil Nazirliyindən 1 nümayəndə iştirak etmişlər. Beləliklə, “Yaşıl Paket” 19 orta məktəbə, 6 Ali məktəblərinin 23 tələbələri və 4 nəfər Tədris mərkəzinin təqdim edilmişdir.

“Yay məktəbi”ndə keçirilən “Yaşıl Paket” müasir multimedia tədris komplektinin metodologiyası orta məktəb müəllimlərinin təlimi üçün optimal şərait yaratdı.

5. Əlavələr

“Yaşıl Paket” üzrə keçirilən təlimlərdə təlimci sertifikat alınlar iştirakçılarının siyahısı